

Teleterapide Görsel Materyallerin Kullanımı: Konuşma Sesi Bozukluğu Olan Çocuklar Üzerine Bir Derleme

The Use of Visual Materials in Teletherapy: A Review of Children with Speech Sound Disorders

Özge Sultan Balıkcı, Oğuz Kağan Yağmur, Süeda Yağlı

Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye
Ankara Medipol University, Faculty of Health Sciences, Department of Language and Speech Therapy, Ankara, Türkiye

ÖZ

Giriş: Amerikan Konuşma-Dil-İşitme Derneği (ASHA), teleterapiyi konuşma ve dil hizmetlerinde değerlendirme, müdahale ve danışmanlık amacıyla telekomünikasyon teknolojisinin kullanımı olarak tanımlamaktadır. Son yıllarda giderek önem kazanan bu uygulama, özellikle COVID-19 pandemisi döneminde sosyoekonomik açıdan dezavantajlı gruplar ve özgelereksinimli çocuklar için erişim engellerini azaltmada kritik bir yöntem haline gelmiştir. Çocukluk döneminde yaygın olarak görülen Konuşma Sesi Bozukluğu (KSB); seslerin algılanması, üretilmesi ve fonolojik temsillerin oluşturulmasında yaşanan güçlüklerle karakterize edilmekte; bu durum çocukların akademik başarılarını, okuma-yazma becerilerini ve sosyal iletişimlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle, teleterapide kullanılan görsel materyallerin rolünün incelenmesi hem kuramsal hemde uygulamalı açıdan önemli bir araştırma alanı olarak öne çıkmaktadır.

Materyal ve Metodlar: Bu çalışma, 2013–2024 yılları arasında yayımlanan araştırmaları kapsayan bir derleme niteliğindedir. Literatür taraması PubMed, ASHAWire, YÖKTEZ ve Google Scholar veri tabanlarında gerçekleştirilmiştir. Aramada konuşma sesi bozukluğu, teleterapi, konuşma terapisi, görsel destek ve teleterapi ve etkililik, anahtar sözcükleri kullanılmıştır. İlk aşamada 50 çalışma belirlenmiş, ardından içerik değerlendirmesi sonucunda 21 makale derlemeye dahil edilmiştir.

Bulgular: Elde edilen veriler, KSB'nin teleterapide en sık ele alınan bozukluklardan biri olduğunu ve teleterapinin yüzyüze terapi kadar etkili olabileceğini göstermektedir. Görsel materyallerin; çocukların motivasyonunu artırmada, dikkat sürelerini uzatmada, ses farkındalığını geliştirmede ve hedef sesleri somutlaştırmada işlevsel olduğu ortaya konmuştur. Bununla birlikte, dijital materyal yetersizliği (%62) ve teleterapi eğitim eksikliği (%93) terapistlerin en sık bildirdiği sınırlılıklar arasında yer almaktadır.

Tartışma: Görsel materyallerin teleterapi sürecinde KSB müdahalelerinde önemli bir destek unsuru olduğu görülmektedir. Ancak bu alanda materyal geliştirme çalışmalarının artırılması, terapistlerin dijital uygulamalara yönelik mesleki yeterliliklerinin güçlendirilmesi ve standart protokollerin oluşturulması gerekmektedir.

Sonuç: Gelecekte yapılacak araştırmaların, teleterapide görsel materyal kullanımına ilişkin kanıt temelli uygulamaları daha güçlü biçimde ortaya koyması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Teleterapi, konuşma sesi bozuklukları, görsel materyaller

ABSTRACT

Introduction: The American Speech-Language-Hearing Association (ASHA) defines teletherapy as the use of telecommunications technology for assessment, intervention and consultation in speech and language services. This application which has gained increasing importance in recent years, has become a critical method for reducing access barriers, especially for socioeconomically disadvantaged groups and children with special needs during the COVID-19 pandemic. Speech Sound Disorder (SSD); commonly observed in childhood, is characterized by difficulties in perceiving, producing and forming phonological representations of sounds which negatively affects children's academic achievement, reading and writing skills and social communication. Therefore, examining the role of visual materials used in teletherapy is an important area of research from both theoretical and practical perspectives.

Material and Methods: This study is a compilation of research published between 2013 and 2024. The literature review was conducted in the PubMed, ASHAWire, YÖKTEZ, and Google Scholar databases. The search used the keywords speech disorders, teletherapy, speech therapy, visual support, teletherapy and effectiveness. In the first stage, 50 studies were identified and then 21 articles were included in the review after content evaluation.

Results: The data obtained show that SSD is one of the most common disorders treated in teletherapy and that teletherapy can be as effective as face-to-face therapy. Visual materials are functional in increasing children's motivation, extending their attention spans, developing sound awareness, and concretizing target sounds. However, insufficient digital materials (62%) and lack of teletherapy training (93%) are among the most frequently reported limitations by therapists.

Discussion: Visual materials appear to be an important supporting element in SSD interventions during the teletherapy process. However, there is a need to increase material development efforts in this area, strengthen therapists' professional competence in digital applications, and establish standard protocols.

Conclusion: Future research is expected to provide stronger evidence-based applications for the use of visual materials in teletherapy.

Keywords: Teletherapy, speech sound disorders, visual materials

Cite this article as: Balıkcı ÖS, Yağmur OK, Yağlı S. Teleterapide Görsel Materyallerin Kullanımı: Konuşma Sesi Bozukluğu Olan Çocuklar Üzerine Bir Derleme. YIU Sağlık Bil Derg 2025; Ek1:11–11. <https://doi.org/10.51261/yiu.2025.1750430>

Yazışma Adresi/Correspondence Address: Dr. Öğr. Üyesi Özge Sultan Balıkcı, Ankara Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Ankara/Türkiye;

E-posta: ozge.balikci@ankaramedipol.edu.tr; Ö.S.B.: 0000-0003-4632-1275; O.K.Y.: 0009-0000-0945-8614; S.Y.: 0009-0009-0088-4751

Geliş Tarihi/Received: 25.07.2025, **Kabul Tarihi/Accepted:** 08.10.2025, **Çevrimiçi Yayın Tarihi/Available Online Date:** 26.01.2026



Creative Commons Atıf-Ticari Olmayan 4.0
Uluslararası Lisansı altında lisanslanmıştır.